

DON BOSCO

 magazine

Kim Gevaert

“In Haacht kreeg ik de ruimte om mezelf te ontdekken”

Zuster Lucie laat jongeren in Congo opnieuw dromen

Opgroeien in een jeugddorp: de kracht van het gewone leven

Welke goede daad doe jij?

"Stel het goede dat je vandaag kan doen niet uit tot morgen." Het zijn mooie woorden van Don Bosco die de laatste maanden wel erg relevant waren in het technisch instituut Don Bosco Halle. Tijdens de lessen godsdienst kwam leerkracht Anneleen Sadones met een tof project op de proppen: RAOK, Random Act Of Kindness. Of anders gezegd: een goede daad verrichten. De leerlingen van 6 BSO en 7 BSO overtroffen zichzelf en kwamen met tal van prachtige initiatieven aanzetten: kleding geven aan een dakloze man, auto's restaureren, dieren verzorgen, zwerfvuil rapen, boodschappen doen voor ouderen, wafels bakken voor alleenstaanden, noem maar op. Eén ding hadden alle initiatieven gemeenschappelijk: ze toverden een glimlach op mensen hun gezicht. En... welke goede daad ga jij vandaag verrichten?

THE NORTH FACE

NIKE

Max

A

10

“Eén van de salesianen zag dat mijn oudste broer heel snel en explosief was. Zo is de bal aan het rollen gegaan”

– Kim Gevaert

20

“Belgen uit alle standen schreven brieven naar Don Bosco”

– Wim Provoost en Omer Bossuyt

colofon

Don Bosco magazine is een gratis driemaandelijkse uitgave van de Salesiaanse Familie voor de beweging rond Don Bosco. Meer info op www.donbosco.be • **Hoofdredacteur:** Tim Bex • **Redactie:** Bart Decancq, Wim Flapper, Anja Hoogeveen, Pascale Laevens, Lindsey Pinnock, Bram Reekmans, Jurgen Renders, Laurens Vanderbrugghen en Firmin Vanspauwen • **Vormgeving:** Revista (www.revista-media.be) • **Druk:** Van der Poorten nv Leuven • **Verantwoordelijke uitgever:** provinciaal Wilfried Wambeke, François Gaystraat 129 1150 Brussel • **Abonnement:** gratis aan te vragen bij dbmedia@donbosco.be (Vlaanderen) en info@donbosco.nl (Nederland). Uw persoonlijke gegevens zijn voor u ter inzage. Ze worden nooit aan derden doorgegeven en dienen enkel voor de verzending van Don Bosco magazine.

28

Ons jongerenpanel schrijft een brief naar Don Bosco: “We willen u bedanken om in jongeren te geloven”

Giften: voor Vlaanderen steeds welkom op Don Bosco Centrale vzw BE27 4272 1008 4573 en voor Nederland op Stichting Don Bosco NL88 INGB 0000 7140 05 met vermelding van 'Don Bosco magazine'.

Altijd met de armsten voor ogen

Wilfried Wambeke

In de leefregel van de salesianen van Don Bosco staat dat wij geroepen zijn om ons leven te wijden aan de toekomst van jonge mensen, in het bijzonder de armsten onder hen.

Na 125 jaar salesiaanse aanwezigheid in Vlaanderen-Nederland hebben we een groot aantal structuren opgezet, scholen gebouwd, parochies en kapellen geopend, jeugdhulpcentra uit de grond gestampt, altijd met de armsten als doelgroep voor ogen. Met onze grote gebouwen en ruime sportvelden krijgen we wel eens te horen dat dit niet meteen een teken van armoede is, maar we hebben deze bezittingen niet voor onszelf gerealiseerd, wel altijd met het oog op de ontplooiingskansen van de jongste generaties.

We hopen dat wie over Don Bosco spreekt, spontaan denkt aan een organisatie die jonge mensen, in het bijzonder de meest kwetsbare en bedreigde onder hen, altijd weer kansen blijft geven. Ieder kind en iedere jongere die slachtoffer is van armoede, onrecht of geweld moet ons raken tot in het diepst van ons salesiaans hart. De dag waarop we gevoelloos worden voor de noden van de armsten is het project van Don Bosco ten dode opgeschreven. Don Bosco zelf heeft ons daar in zijn tijd al op gewezen.

Als provinciaal voel ik mij bevoorrecht omdat ik voortdurend in contact kom met zoveel mensen die de geest van Don Bosco belichamen. Ze nemen het met hart en ziel op voor die jonge mensen die uit de boot dreigen te vallen, die niet de eerlijke kansen krijgen waar ze recht op hebben, die de veerkracht missen om te reageren als ze achtergesteld worden om zoveel verschillende redenen. Een huis of werk van Don Bosco dat de deuren en het hart gesloten houdt voor deze doelgroep en hun levensverhalen, is de naam van onze stichter onwaardig.

Don Bosco was beeld van die goede Herder uit het evangelie die omziet naar het verlorene. In Turijn-Valdocco bestond daarom geen onverschilligheid voor het lijden en de pijn van jonge mensen. Sta me toe af te sluiten met een oprecht woord van dank voor de zovelen die aan de basis of als eindverantwoordelijke met overtuiging de helderheid van de Valdoccokleur weten te bewaren in onze tijd, omdat iedere jonge mens ertoe doet, de armste het eerst.

Wilfried Wambeke, sdb
provinciaal

Jongerenpanel geeft iederéén een stem

Wie weet er nou beter wat jongeren nodig hebben dan zichzelf? Zo denkt Jongerenpanel Deventer er in ieder geval over en daarom willen zij inspraak in het gemeentelijk beleid. In het panel zitten zeven jongeren, onder wie Mariëlle (27), Loes (21), Nina (26) en Julie (23). Vanuit hun eigen ervaring kijken ze kritisch mee met het jongerenbeleid in hun woonplaats en vormen ze een klankbord voor gemeentelijke instanties. Daarbij vinden zij het vooral belangrijk dat alle jongeren gehoord worden.

Tekst: Anja HOOGEVEEN

Don Bosco Deventer is mede-initiatiefnemer van het project. “Het is eigenlijk een uit de hand gelopen afstudeeropdracht”, lacht Mariëlle. Samen met Loes boog zij zich over de vraag hoe je dakloze jongeren in Deventer een stem kunt geven, met Don Bosco Deventer als opdrachtgever. Loes vult aan: “Onderzoek bracht ons bij jongeren die eigenlijk tussen wal en schip vallen bij instanties of helemaal buiten beeld zijn en daardoor meer risico hebben om dakloos te worden. Er bleek veel vraag te zijn naar meer interactie tussen deze jongeren en de instanties. Daaruit is Jongerenpanel Deventer ontstaan.” Het panel is samengesteld uit een brede groep jongeren; van scholieren en studenten tot daklozen en jongeren uit risicogroepen. “Het gevaar van deze indeling is dat er snel gestigmatiseerd wordt,” zegt Loes, “maar ik hoop dat we een

panel kunnen vormen waarin alle jongeren uit Deventer vertegenwoordigd zijn, zonder dat we in een hokje worden gestopt.”

Door instanties en jongeren vroegtijdig bij elkaar te brengen, wil Jongerenpanel Deventer ervoor zorgen dat het beleid beter aansluit bij de wensen en behoeften van jongeren. Don Bosco Deventer ondersteunt hen met zaken als het aanvragen van fondsen en de verdere opzet van het panel. Op initiatief van Don Bosco Deventer gaan de jongeren binnenkort het Young Leadershipprogramma volgen.

Ervaringsdeskundige

Nina behoort zelf ook tot de risicogroep en is in die hoedanigheid aangesloten bij Jongerenpanel Deventer. In haar persoonlijke traject is ze regelmatig tegen beleidsmatige zaken aangelopen en daar wil ze graag verandering in brengen: “Deelname aan Jongerenpanel Deventer doet veel voor mijn persoonlijke ontwikkeling. Ik zit al jaren in de wereld van indicaties en gesprekken met instanties. De problemen waar ik tegenaan liep, kan ik nu gebruiken om mee te denken over hoe het anders kan.”

Nina komt zelf uit een warm gezin met ouders die haar helpen, maar ze beseft heel goed dat er veel jongeren zijn bij wie dat niet het geval is: “Het mag gewoon niet zo zijn dat die groep helemaal buiten beeld valt en ik krijg nu de kans om hen alsnog een stem te geven!”

“Een groep jongeren valt vaak buiten beeld en ik krijg de kans om hen een stem te geven”

Leerproces

Momenteel wordt er samen met Don Bosco Deventer gekeken naar de beste samenstelling van het panel, waarbij het doel is om zo effectief en duurzaam mogelijk te zijn. “Het panel is wat ons betreft tweerichtingsverkeer”, stelt Loes. “Instanties kunnen ons om advies vragen, maar wij kunnen ook proactief onderwerpen aandragen. Op die manier ontstaat er een respectvolle wisselwerking tussen jongeren en beleidsmakers.” Nina sluit af met een prachtige conclusie: “Het Jongerenpanel Deventer kan ook heel goed dienen als leerproces voor jongeren, want je leert een stukje verantwoordelijkheid te nemen voor je eigen situatie. In plaats van je af te zetten tegen de regels krijg je via Jongerenpanel Deventer de kans om er iets aan te veranderen.”

De kartrekkers van het jongerenpanel: Mariëlle, Nina, Julie en Loes.

SCHOOL TO SCHOOL BREIDT UIT: NIEUWE SCHOLENBAND MET MADAGASKAR

De dienst wereldburgerschapseducatie van VIA Don Bosco organiseert al jaren het project ‘School to School’ waarbij Belgische secundaire scholen een scholenband aangaan met scholen in het Zuiden. De scholen werken activiteiten uit rond gezamenlijke thema’s en doelen en brengen zo de wereld in de klas. Het creëren van verbondenheid in verscheidenheid, daar draait het om. Door de actieve inbreng van beide scholen worden vooroordelen doorprikt en krijgt ‘de andere’ een gezicht. Een sleutel tot solidariteit! Recent is een nieuwe scholenband opgestart tussen Don Bosco Groot-Bijgaarden en een Don

Boscoberoepsschool in Mahajanga, in het noordwesten van Madagaskar. In een eerste verkennend gesprek werd besproken welke doelen de scholen willen bereiken en op welke manier ze de scholenband willen vormgeven. Via allerlei digitale communicatiekanalen – en misschien zelfs een uitwisselingsreis – zullen de leerlingen hun leeftijdsgenoten aan de andere kant van de wereld beter leren kennen, zowel binnen de lessen als via activiteiten op schoolniveau. Zo verwerven ze de interculturele vaardigheden die nodig zijn om uit te groeien tot kritische, solidaire en actieve wereldburgers.

DON BOSCO STRAATVISIE LANCEERT STRAATAPP VOOR DAKLOZE JONGEREN

Don Bosco Straatvisie heeft een app ontwikkeld waar dakloze jongeren in Amsterdam antwoord kunnen vinden op al hun vragen. Elk hulpgebied heeft een eigen tegeltje: overnachting, maaltijd, persoonlijke verzorging, et cetera. Er is ook een tegeltje voor LHBTI+, want uit onderzoek is gebleken dat dit een veelvoorkomende reden is voor dakloosheid onder jongeren. De app is getest

door de jongeren zelf en nu als webapp beschikbaar via www.straatapp.nl. In de toekomst wordt gestreefd naar een ontwikkeling als applicatie.

Virginia focust op de jeugd van stichter

“Don Bosco komt tot leven in een computerspel”

Tekst: Tim BEX

“Toen ik een cursus van Microsoft volgde, botste ik op het computerspel *Minecraft*. Dat is een spel waarin je zelf een wereld kan bouwen of in een bestaande wereld op stap gaat. Omdat we dit jaar niet veel konden doen rond het feest van Don Bosco leek het me tof om een wereld te bouwen waarin leerlingen het leven van Don Bosco op speelse wijze kunnen ontdekken.”

“In deze ‘Don Boscowereld’ kom je veel herkenbare plaatsen tegen: het geboortehuis op de Becchi, het oratorio, de jaarmarkt, de kerk, de gevangenis, enzovoort. Daarnaast zijn er ook *non-playing characters*: vaste personages die meer uitleg geven over het leven van Giovanni Bosco. Zo bots je op broer Antonio aan de boerderij, wacht Bartolomeo Garelli je op aan het weeshuis en staat Mamma Margherita voor je klaar in het oratorio. Ik koos er bewust voor om de wereld vooral op te bouwen rond de jeugd van Don Bosco. Er wordt vaak op zijn dromen en latere leven gefocust, maar ik wilde de leerlingen tonen wat hij als kind meemaakte en moest doen.”

“Het doel van dit spel is om de leerlingen kennis te laten maken met Don Bosco, maar ook om hen te leren

samenwerken. Ook al zit iedereen op zijn eigen iPad of computer; ze zitten wel samen in die virtuele wereld en moeten duidelijke afspraken maken met elkaar. Ze moeten overleggen wie waar kan bouwen en zien wat mogelijk is. Daarnaast is het ook een goede stap om de moderne technologie in het onderwijs te integreren. Het is niet alleen een spel; de leerlingen leren er ook van alles, zoals de eerste stappen van het programmeren.”

“Ik maakte deze wereld voor leerlingen van het lager onderwijs, maar ze is perfect aanpasbaar. Andere leerkrachten en scholen kunnen de wereld dus ook downloaden en aanpassen aan hun school en doelgroep. Het enige wat ze nodig hebben, zijn de juiste Microsoft-licenties. Momenteel is het spel alleen beschikbaar voor scholen, want het is gemaakt in de *Education edition*: een versie van *Minecraft* die specifiek voor het onderwijs bedoeld is.”

“De leerlingen reageren positief. Zelfs diegenen die er niets van kennen, vinden het tof. Ja, een heel aantal leerlingen vindt er zijn weg in. Ook ouders zien dat een computerspel meer is dan dingen kapotmaken of elkaar doden, het kan een verwerking zijn van een les. Het hoeft niet altijd tekenen of een tekst schrijven te zijn. Meestal sluiten de leerlingen een les af wanneer de bel gaat, nu komen ze soms zelf nog extra dingen vragen tijdens de speeltijd. Ze leren bij en zijn ermee bezig, zonder dat de leerstof te zwaar geladen is.”

Wie is Virginia Tijtgat?

- » 41 jaar
- » getrouwd en mama van Wout en Sam
- » leerkracht godsdienst en pedagogisch ICT in basisschool Kinderland Kortrijk
- » houdt van fotografie, creatief bezig zijn en blijven leren en evolueren
- » volgt digitale beeldende kunst aan de academie en nam in april deel aan een fototentoonstelling in Kortrijk

Een kijkje nemen in deze Don Boscowereld? Scan de QR-code.

Kim Gevaert keert na 25 jaar terug naar Don Bosco Haacht

“Deze school geloofde in de talenten van iedereen”

Van 2002 tot 2008 behoorde ze tot de absolute wereldtop in de atletiek, enkele jaren eerder maakte Kim Gevaert (42) nog deel uit van de top van haar klas in Don Bosco Haacht. Prima resultaten, een brave leerlinge en een harde werkster. 25 jaar later keert ze terug naar haar oude school, vergezeld door dochter Lili. Hier ging mama dus naar school...

Tekst: Tim BEX

“Heel veel is het hier nog niet veranderd.” Half-nostalgisch kijkt Kim Gevaert rond terwijl we het immense domein van Don Bosco Haacht doorkruisen. Wanneer ik haar uitnodig voor een interview in het bureau van de directie, kijkt ze even raar op. “Ah zo, het huis van de salesianen is omgevormd tot bureaus?” ‘t Is blijkbaar toch wat anders dan toen.

Terwijl dochter Lili zich aan haar wiskunde-oefeningen zet, komen de eerste herinneringen al bovendrijven. “Ik ga nooit vergeten hoe mijn leerkracht wiskunde me vrijgesteld heeft voor het examen”, vertelt Kim. “Ik was opgeroepen om België te vertegenwoordigen op de Europabeker atletiek, maar die wedstrijd viel pal in de examenperiode. Mijn leerkracht merkte dat de stress toenam door de combinatie van die wedstrijd en het examen wiskunde de dag erna en heeft daarom beslist dat ik het examen niet moest afleggen. Mijn resultaten doorheen het jaar waren prima en hij wist dat dit examen me niets zou bijleren. Hij toonde begrip en leefde mee. Dat zijn dingen die je tekenen als kind. Bewijs is het feit dat het me zo bijblijft. Die leerkracht toonde toen dat hij in mij geloofde en dat hij wist wat ik kon. Hij zag me in mijn geheel, zonder alleen naar dat stukje wiskunde te kijken, ook al was dat voor hem het belangrijkste.”

Herkenningspunten uit het verleden, met dochter Lili als oplettende toeschouwer.

► **Was je atletiecarrière dan ook al volop bezig tijdens je schooljaren in Haacht?**

“Volop is een groot woord, maar atletiek had wel al een grote rol in mijn leven. Het is eigenlijk in Don Bosco Haacht dat de bal aan het rollen is gegaan. Eén van de paters had gezien dat mijn oudste broer heel

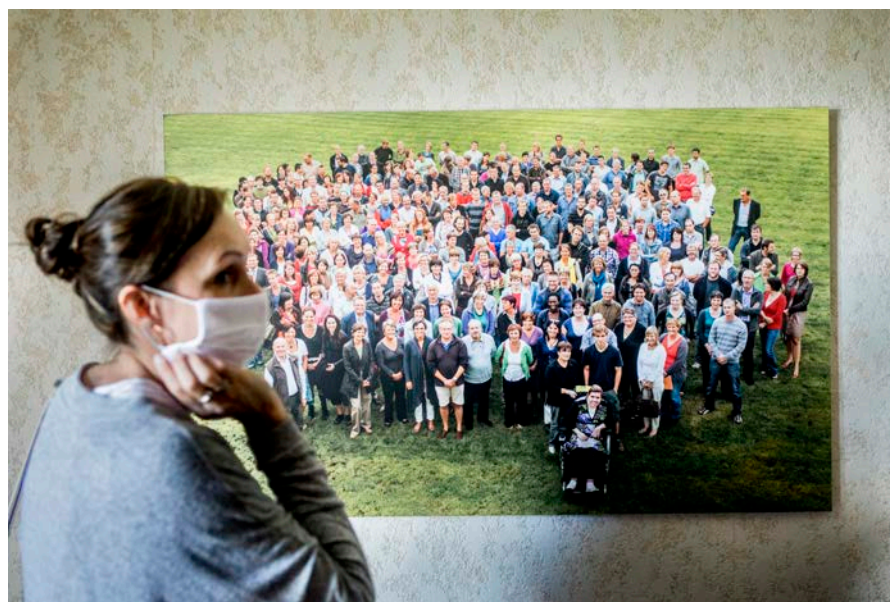
snel en explosief was en heeft hem zo naar een atletiekclub geloodst. Op die manier heeft mijn broer mij meegenomen en zo is het verhaal gestart. Had die pater mijn broer niet gepusht, was ik er waarschijnlijk ook nooit ingerold.”

Ik vermoed dat je de lessen lichamelijke opvoeding dan liever links liet liggen om niet nog meer aan sport te moeten doen?

“Nee, integendeel. Ik denk dat mijn mooiste schoolherinneringen zich buiten afspeelden. Die sportvelden... Ik was zo blij om even buiten te zijn. Het is niet evident om op die leeftijd zo lang op de schoolbanken te moeten zitten. Even in het groen zijn en wat sporten, daar kon ik echt van genieten. Ik weet nog goed hoe we hier voetbal, volleybal of baseball speelden. Tijdens

“Ik vind naschoolse vorming minstens even belangrijk als het standaard lessenpakket”

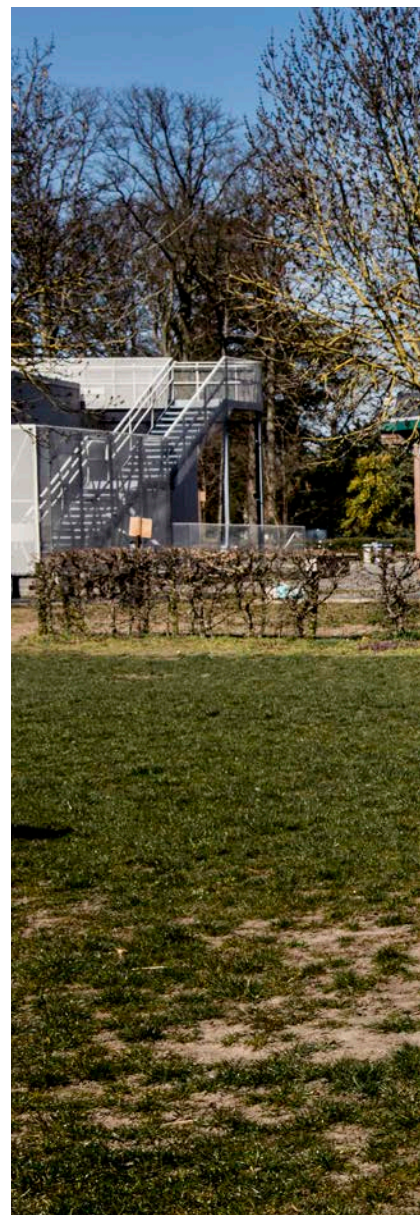
Even terug in de tijd: Kim herkent enkele oud-leerkrachten en medeleerlingen.

het voetballen stond ik altijd in de goal, want ik kon ver uittrappen.” (lacht)

Van sport op school tot goud op de Olympische Spelen. Een droom die uitkwam?

“Ik herinner me nog goed hoe een turnleerkracht mijn prestaties op de voet volgde toen ik in het zesde jaar zat. Toen ik eens een heel goede 60 meter had gelopen, was die man zo blij en enthousiast. ‘Jij gaat de Olympische Spelen halen!’, klonk het toen. Eigenlijk schrikte dat me wat af. Ik kon mezelf nog niet plaatsen en die woorden waren te confronterend met het beeld dat ik van mezelf had. Maar achteraf gezien had hij gelijk.”

“Ik weet nog hoe een leerkracht me zei dat ik de Olympische Spelen zou halen. Dat schrikte me af... maar hij kreeg gelijk”

Bonuspunten voor de turnleerkracht en de leraar wiskunde!

“Ja, eigenlijk wel. Die empathie en dat ‘geloven in’ waren hier sterk aanwezig. Er was aandacht voor de complete ontwikkeling van het kind. Er was een groot aanbod aan activiteiten en je kreeg hier de ruimte om jezelf te ontdekken. Voor mij waren dat vooral de verschillende sporten, mijn zus hield bijvoorbeeld meer van toneel. De school probeerde de talenten van de leerlingen naar boven te halen en je kon doen waarin geïnteresseerd was. Dat heb ik zeker gevoeld.”

Heb je daaruit ook dingen meegenomen naar je professionele

atletiecarrière?

“Absoluut. Ik weet nog hoe ik bij de volleybalploeg op school de zwakke schakel was, althans zo voelde ik me toch. Uiteindelijk ben ik uitgegroeid tot een van de sterkere lopers bij de nationale aflossingsploeg, maar ik kon me wel heel goed inleven wanneer iemand een fout maakte of minder goed in vorm was. Ik ging nooit met de vinger wijzen, maar begreep precies hoe die persoon zich voelde. Dat empathische en die nederigheid zijn dingen die ik hier wel heb meegekregen.”

Nederigheid. Daar zegt Kim het woord waar ik al een poosje naar op zoek ben om haar correct te kunnen

beschrijven. Ik zit tegenover een van de meest succesvolle atletes die België ooit gekend heeft, maar toch zie ik vooral een bescheiden mama. Terwijl ik een slokje water neem, zie ik Kim een goedkeurende blik werpen op Lili's wiskundeboek, zo eentje van: ‘Goed bezig, meid!’

Zou je jouw kinderen ook naar een Don Boscoschool sturen?

“Ik heb vier kinderen, dus het moet praktisch haalbaar zijn. Don Bosco Halle is in de buurt, maar dat is toch al een serieuze busrit. Als er een school dichterbij was geweest, dan zeker. Mijn zoontje zit nu in het zesde leerjaar en moet kiezen voor

Eens neuzen in een andere trofeeënkast.

- ▶ volgend schooljaar. Toen ik tijdens de online opendeurdag van een school die ons geschikt leek een vraag stelde over naschoolse activiteiten, kreeg ik als antwoord alleen maar een vreemde blik. Is dat zo'n rare vraag? Ik heb het nooit anders gekend. Ik vind dat echt belangrijk in de vorming van het kind.”

Naschoolse activiteiten zijn dus een vereiste?

“We zijn vooral op zoek naar een dynamische school. Er moet een aanbod zijn buiten het standaard lessenspakket. Een andere school had bijvoorbeeld een koor en is bezig met

vrijwilligerswerk. Dat is ook heel tof. De kinderen moeten een breed aanbod krijgen, want dat is toch heel belangrijk in die tienerjaren.”

Ik las op de website van Don Bosco Haacht dat jij wel hield van bezinningsdagen?

“Ja, dat is inderdaad een goed voorbeeld. Ik vond die bezinningsmomenten echt tof. In het zesde jaar gingen wij een weekend op stille retraite bij de zusters. Dan moesten we stil zijn en om vier uur 's ochtends mee naar de mis gaan. Zulke momenten verruimen je blik. Die mensen kiezen voor zo'n

“Ik voed mijn kinderen katholiek op, maar met een brede blik op de wereld”

leven en ik kon dat wel begrijpen. Ik vond het heel apart om dat als jong meisje van zo dichtbij mee te mogen maken.”

Dus geloof is ook een belangrijk aspect in jouw opvoeding?

“Toch wel, ja. (*denkt na*) Ik vind het belangrijk om als ouder tegengewicht te geven aan alle rotzooi die jouw kinderen te zien krijgen. Door middel van geloof geef je hen een soort van houvast. Ze kiezen uiteindelijk zelf wat ze er later mee doen. Misschien niets, maar misschien hebben ze die houvast nodig om te leren bezinnen of om rustig te worden. Ik voed mijn kinderen katholiek op, maar met een brede blik op de wereld. ‘Geloof, wat is dat?’, ‘Wat doet het met mij?’ Die bredere kijk op geloof en op de wereld, dat is ons vertrekpunt.”

En zo komen we bij de waarden die Kim Gevaert belangrijk vindt in de opvoeding?

“Klopt. Respectvol zijn tegenover anderen en zichzelf, ruimer proberen denken dan je eigen beperkte wereldje, zoeken naar talenten, doorzetten, liefdevol zijn naar anderen toe, ... Dat zijn zaken die ik mijn kinderen zeker wil meegeven.”

Coronacrisis treft in Peru vooral armsten

Stoppen met school om familie te onderhouden

Peru is extreem zwaar getroffen door de coronapandemie, met op het ogenblik van dit schrijven bijna anderhalf miljoen besmettingen en meer dan 50.000 doden. Het land kampt met de zwaarste economische crisis in Latijns-Amerika, na Venezuela. Bijna driekwart van de actieve bevolking werkt er in de informele economie waar enorm veel jobs verloren gingen.

Tekst: Bram REEKMANS

De ngo VIA Don Bosco ondersteunt in Peru zes Don Boscoberoepsscholen voor kwetsbare jongeren. "Ook op deze scholen is de impact enorm", aldus Blanca Guerrero, die bij VIA Don Bosco de onderwijsprogramma's in Peru beheert. "Sinds maart vorig jaar zijn alle scholen in het land gesloten en we weten op dit moment nog niet wanneer ze hun deuren weer kunnen openen. Ze zullen wellicht de rest van dit jaar gesloten blijven. Alle theoretische vakken worden wel gegeven via Zoom, Whatsapp of Google Classroom, maar de praktijklessen kunnen niet doorgaan, waardoor de leerlingen hun diploma niet kunnen behalen."

Als gevolg van de crisis is de schooluitval in deze beroepsscholen erg gestegen. Heel wat leerlingen hebben bijvoorbeeld geen computer of toegang tot internet om de lessen thuis te kun-

nen volgen. Antonio Girón, leerkracht elektriciteit in de Don Boscoschool in Piura, vertelt ons over de grote uitdaging om met zijn leerlingen in contact te blijven. "De grootste reden waarom leerlingen hun opleiding nu stopzetten, is de economische factor. Eén van mijn leerlingen verkocht zijn gsm om zijn familie te kunnen helpen, waardoor hij niet meer te bereiken was."

Wendy Silva, secretariaatsmedewerker van een andere Don Boscoschool in Piura, voegt daaraan toe: "Heel

wat leerlingen hebben hun opleiding moeten stopzetten omdat ze geen geld meer hadden om materiaal te kopen, omdat ze moesten werken om hun familie te onderhouden, omdat ze geen toegang hebben tot internet of omdat ze als jonge moeder voor hun kinderen moesten zorgen. Deze pandemie heeft heel wat kwetsbare families in diepe ellende gestort." Ongeveer de helft van de leerlingen op onze partnerscholen heeft zijn opleiding ondertussen noodgedwongen stopgezet. ▶

De noodzakelijke praktijklessen kunnen niet doorgaan.

Wendy Silva, secretariaatsmedewerker in een Don Boscoschool in Piura.

Toch blijven de scholen niet bij de pakken zitten, zoals Wendy Silva getuigt: “Samen met de leerkrachten ga ik telkens op zoek naar manieren om de leerlingen toch aan boord te houden. Het is enorm belangrijk om met hen in contact te blijven.” Alicia Arellano, praktijkleerkracht keukentechnieken, bevestigt: “De situatie heeft mij verplicht om uit mijn comfortzone te treden en te experimenteren met nieuwe onderwijsvormen. En dat werkt! Leerlingen sturen mij nu video’s van hun kookkunsten die goed gesmaakt worden door hun familie. Dat sterkt mij in de gedachte dat mijn inspanningen lonen en het motiveert mij om het beste van mijzelf te blijven geven.”

In alle scholen wordt bovendien psychologische hulp voorzien voor leerlingen of leerkrachten die zelf besmet raakten met Covid-19 of door het virus familieleden verloren. “Sommige leerlingen werden ineens ‘gezinshoofd’ doordat hun vader of moeder stierf door corona. Ze worden van de ene op de andere dag verantwoordelijk voor het onderhouden van hun familie en moeten op zoek naar werk in plaats van hun opleiding af te maken”, aldus Blanca Guerrero. Met de hulp van VIA Don Bosco proberen de scholen deze jongeren ter plaatse te ondersteunen met voedsel- en studiebeurzen om hen aan boord te houden.

“Deze pandemie heeft heel wat kwetsbare families in diepe ellende gestort”

Het laatste woord is voor Marilyn Lopez Nevado (23), leerling uit de Don Boscoschool in Piura, die de grote veerkracht van jongeren illustreert: “Ik studeer voor kapper en moet dus kunnen oefenen. Dat is niet eenvoudig op afstand, maar ik pas mij aan. Door de quarantaine kunnen mijn familie en ik niet werken, waardoor ik niet het nodige materiaal kan kopen voor mijn opleiding. Maar ondanks de moeilijkheden blijf ik doen wat ik kan om vooruit te gaan!”

Marilyn Lopez Nevado (23 jaar), leerling kapper.

Lucie Geys leerde duizenden mensen lezen en schrijven

Huisje op leeg stuk grond werd school voor 3000 kinderen

Democratische
Republiek Congo

Wie is Lucie Geys?

- » geboren in Hechtel-Eksel (Limburg, België) op 3 augustus 1937
- » werd zuster van Don Bosco en trok in 1966 naar de Democratische Republiek Congo
- » werkte ruim 20 jaar in en rond de streek van Lubumbashi
- » trok op 31 januari 1988 naar Kinshasa, waar ze meer dan 30 jaar streed tegen het analfabetisme bij straatkinderen

Intussen is ze ruim een jaar terug in België, maar voordien was zuster Lucie Geys maar liefst 54 jaar lang missionaris in de Democratische Republiek Congo. Koko Lucie noemt men haar daar. “Dat betekent moeder. Ze gebruiken die term wanneer ze veel respect voor iemand hebben.” Het verbaast me niet, want meer dan een halve eeuw gaf zuster Lucie kansarme jongeren opnieuw hoop. Wat begon met lesgeven onder een boom is uitgegroeid tot een school waar intussen meer dan 3.000 leerlingen een opleiding volgen.

Tekst: Tim BEX

“Ik kan niet stilzitten, ik wil bezig zijn.” Het zijn zowat de eerste woorden die de 83-jarige zuster Lucie tegen me zegt. Later zal ik merken dat die eigenschap een belangrijke leidraad is in heel haar leven. “Ik ben geboren en getogen in Hechtel-Eksel. Eerst liep ik school in Eksel, daarna in Overpelt. Maar ze konden me nergens houden. Ik leerde niet graag en stoorde de anderen te veel. In de kleuterklas heeft een zuster me zelfs eens aan de kapstok gehangen omdat ze me niet aankon. Ik was een deugniet en ben dat nog altijd. Stilzitten? Da’s niks voor mij.” ▶

► Wanneer Lucie naar het internaat in Groot-Bijgaarden gestuurd wordt, gaat een nieuwe wereld voor haar open. “Op een dag vroeg men mij of ik geen zuster wilde worden”, vertelt ze. “Iets wat ik eerst weglachte. Ik? Zuster? Geen sprake van. Maar uiteindelijk ben ik gaan nadenken en zo zie je maar... (lacht) Toen ik nog maar een paar jaar zuster van Don Bosco was, gingen we op retraite in Groot-Bijgaarden. De

provinciale vertelde dat ze in Congo een zuster zochten. Op het einde van de retraite was er nog steeds geen kandidaat gevonden. Ik heb me toen maar opgegeven. Ik kreeg veertien dagen om me klaar te maken.”

Achtervolgd door dieven

Op 21 september 1966 vertrekt zuster Lucie naar Kafubu, een streek ten zuidoosten van Lubumbashi. “Ik moest er leerlingen bijstaan in de studie en helpen bij de naailes, maar merkte al snel dat dit niet de geschikte plaats voor mij was. Na vijf jaar Kafubu ben ik naar Mokambo gegaan. Daar ben ik met een naaiatelier voor meisjes begonnen. Maar ook daar liep het niet van een leien dakje, want diefstal was er een groot probleem. Ik herinner me nog hoe onze nieuwe naaimachines gestolen waren. In ruil voor geld zouden we alles

terugkrijgen. We hebben toen vals geld zitten knippen en op die stapel wat echte biljetten gelegd. Toen de dieven merkten wat hen overkomen was, hebben we serieus moeten rennen. Maar we hadden onze naaimachines wel terug.”

In 1988 begint zuster Lucie aan een nieuw avontuur. Het lijkt wel een teken van bovenaf, want het is uitgerekend op 31 januari (*de feestdag van Don Bosco*) dat ze naar Kinshasa trekt en in de wijk Sanga Mamba aan iets ongelooflijks begint. “Toen we aankwamen, was er niets”, legt zuster Lucie uit. “Een stuk grond van zo’n vier hectare. Helemaal leeg. We verbleven in een huisje zonder water en elektriciteit en waren volledig op onszelf aangewezen. Maar stap voor stap begonnen we met het zoeken van steun en realiseerden we de eerste projecten.”

“In de kleuterklas heeft een zuster me eens aan de kapstok gehangen omdat ze me niet aankon”

Wat begon als een klein huisje met drie kamers, groeide langzaam uit tot een school met een naaiatelier, bakkerij, kapper en meerdere leslokalen. “Ik ben een bedelaar”, verrast zuster Lucie. “Het is maar door projecten in te dienen, brieven te sturen en overal steun te vragen dat we dit hebben kunnen verwezenlijken. Maar het doel is altijd hetzelfde gebleven: analfabetisme tegengaan. Ik denk dat ik duizenden mensen heb leren lezen en schrijven; meisjes, jongens, ouderen, ... Geld maakte me niet uit. Wie wilde leren, was welkom, ook al konden sommigen het inschrijvingsgeld niet betalen. Ik denk dat dat ook het mooiste is aan mijn 54 jaar in Congo: zien hoe jongeren kansloos binnenkomen en bij het weggaan op hun eigen benen kunnen staan. Sommigen gaan verder studeren aan de universiteit of hogeschool, anderen vinden een job en kunnen zelfstandig leven.”

“Het mooiste is zien hoe jongeren op eigen benen leren staan”

Een minder mooi moment is de – noodgedwongen – terugkeer naar België in april 2020. Een diepe zucht volgt. “Mijn gezondheid liet het niet toe om langer te blijven”, klinkt het met een trillende stem. “Om 10 uur 's avonds belde men met de boodschap dat ik de volgende dag om

10 uur 's ochtends in het vliegtuig moest zitten. Met een koffertje van slechts 20 kg, de meeste spullen moest ik dus achterlaten. De zusters hier zeggen nog steeds dat een andere missionaris de rest wel een keer kan meenemen. Maar waarom zou ik dat willen? Om dat hier op te stapelen? Ik denk dat ze mijn spullen ginds beter kunnen gebruiken. En de herinneringen? Die zitten in mijn hoofd en in mijn hart.”

Intussen is ze in België met pensioen, maar Congo laat haar niet los. “Ik ben op dit moment nog bezig met een laatste project. Dat wil ik nog afwerken”, geeft ze eerlijk toe. Zuster Lucie kan niet stilzitten, weet u nog?

Missiethuisfront Eksel is een Limburgse organisatie die het werk van zuster Lucie steunt sinds ze naar Congo vertrokken is. De bewondering is enorm. “Toen ze aankwam in Kinshasa kreeg ze een braakliggend stuk grond en leefde ze twee jaar zonder water en elektriciteit”, vertelt Lieve Gielen. “Dankzij haar werk staat er nu een school waar meer dan 3.000 kinderen opgeleid worden. Een pater die haar werkzaamheden bezocht, zei jaren geleden dat Lucie ‘een klein vrouwtje maar een grote madam’ is en dat kan ik alleen maar beamen. Haar motivatie en doorzettingsvermogen zijn onuitputtelijk en dankzij haar initiatieven hebben veel jongeren de kans gekregen om zichzelf te ontwikkelen.”

Omer Bossuyt (75) deed in 1966 zijn eerste professie als salesiaan van Don Bosco en is nog steeds actief in de Don Bosco Centrale.

Brieven met geld voor de 'mirakelman'

De naam Giovanni Bosco zal je niet snel meer lezen in Het Laatste Nieuws of in De Volkskrant, maar vroeger was dat anders. Toen zag je wel eens titels als 'mirakelman Don Bosco' voorbijkomen in de katholieke krant *Le Bien Public* en schreven mensen uit alle standen hem nog brieven. Wim Provoost en Omer Bossuyt bestudeerden de perceptie van Don Bosco in België en trokken daarvoor in 2015 samen naar Turijn.

Tekst: Tim BEX

Wat gingen jullie in Turijn doen?

Omer: "In 2015 was daar een historisch congres met als insteek 'beeldvorming rond Don Bosco in jouw land tussen 1879 en 1965'. De provinciaal had me gevraagd of ik onze provincie wilde vertegenwoordigen op dat congres. Ik kreeg de tip om zeker eens bij Wim aan te kloppen. Dat heb ik dan ook gedaan."

Wim: "Als student had ik mijn thesis

geschreven over de beeldvorming rond Don Bosco tussen 1860 en 1960 en ik was dus bereid om mee te werken toen Omer bij mij kwam aankloppen."

De beeldvorming rond Don Bosco in België. Wat moet ik me daar precies bij voorstellen?

Wim: "Veel! Denk maar aan de brieven van en naar Don Bosco, de artikelen die in de kranten en dagbladen verschenen, folders, noem maar op. Tijdens deze samenwerking hebben Omer en ik ons vooral gericht op de beeldvorming rond Don Bosco in de verschillende kranten en dagbladen."

Omer: "We hebben het werk verdeeld en spraken regelmatig af om onze vondsten naast elkaar te leggen. Zoals verwacht bleken die overeen te komen waardoor we ons een correct beeld konden vormen."

Wim: "De resultaten lagen in dezelfde lijn als die van mijn thesis, namelijk dat Don Bosco vooral tijdens de belangrijke gebeurtenissen van en na zijn leven veel in de Belgische pers kwam. Denk maar aan kapstokmomenten zoals zijn overlijden, zijn zaligverklaring en zijn heilig-

verklaring."

Omer: "De teneur was ook altijd dezelfde. Don Bosco werd opgehemeld en 'mirakelman' genoemd. Hij werd gezien als een man die voor de weeskinderen zorgde en werd de nieuwe Franciscus van Sales of Vincentius a Paulo genoemd."

Hoe komt het dat de Belgische pers dat beeld had van Don Bosco?

Omer: "Wat wij nu kennen als 'het internet' bestond vroeger in een alternatieve vorm. Er waren rasters van verbindingen: adel die informatie uitwisselde, reisverhalen, ... Op die manier zijn de naam en het imago van Don Bosco ook in België verspreid geraakt."

Wim: "De Luikse bisschop Doutreloux had bijvoorbeeld via iemand van zijn bisdom een boek over Don Bosco gekregen waarin mirakel na mirakel beschreven stond. Wat daar geschreven wordt, heeft natuurlijk ook invloed op de beeldvorming van de kranten. Zo verschenen er steeds meer artikelen over Don Bosco: reisverslagen, updates, maar ook bedelbrieven.

Wim Provoost (42) is een historicus en godsdienstwetenschapper die lesgeeft in het Sint-Lievenscollege Business in Gent. Daarnaast werkt hij ook als gids in de Arteveldestad.

Bruxelles, au révérend Père
Dom Bosco, Italie-Turin
32 Rue Cottolengo

Via de kranten gaf Don Bosco dan een update in zijn typische bedelstijl; eerst liet hij uitschijnen hoe goed alles ging om dan af te sluiten met een 'maar'.
Omer: "Maar we hebben geld nodig om de missies in Latijns-Amerika verder uit te bouwen."
Wim: "Exact."

En zo komen we bij de brieven terecht?

Omer: "Inderdaad. Mensen zagen Don Bosco als mirakelman en vroegen hem om hulp. 'Ik geef u vijf frank, maar bid wel voor mijn zieke dochter', om maar een voorbeeld te geven."
Wim: "Bij de brieven vanuit België die bewaard zijn gebleven – zo'n tweehonderd – vind je er uit alle standen: rijke adel, clerus, maar ook het 'gewone' volk. De ene stuurde 3.000 frank, de andere slechts 5. Maar ze gaven altijd geld om hun gebeden te laten verhoren."

Brieven die waarschijnlijk niet allemaal beantwoord konden worden?

Omer: "Toch wel! Het lijkt me onwaarschijnlijk dat Don Bosco ze zelf alle-

maal gelezen heeft, maar er stond een heel team van secretarissen klaar om de mensen antwoord te geven."
Wim: "En sommige brieven waren wel degelijk in zijn handschrift geschreven en van zijn handtekening voorzien."

Heeft die beeldvorming rond Don Bosco in België ook gezorgd voor salesianen in België?

Wim: "Absoluut. Enerzijds was er de encycliek *Rerum Novarum* van Paus Leo XIII die een grote rol speelde. Daarin riep hij de gegoede stand op om de arme stand te helpen; op die manier kon je jouw hemel verdienen. De adel wilde dus iets doen om de armen te helpen en kwam zo bij Don Bosco terecht."
Omer: "De rijken gaven geld zodat er al snel huisvesting voor de salesianen was. In brieven smeekten ze dan ook vaak dat Don Bosco salesianen naar België moest sturen en schreven ze dat ze geld hadden, dat de gebouwen er waren, ..."
Wim: "Met in 1891 de eerste salesiaanse gemeenschap in België als resultaat."

Meer weten over de beeldvorming van Don Bosco in België? Het boek 'Correspondance Belge de Don Bosco (1879-1888)' van Wim Provoost is voor € 25 (excl. verzendingskosten) te bestellen via centrale.propaganda@donbosco.be. Het boek is in het Frans geschreven, maar bevat ook een ruime inleiding in het Nederlands.

Als ik De Glind binnenrijd, is de dorpsse knusheid het eerste wat me opvalt. Links van mij is een kleine dorps-school en aan de rechterkant verkoopt men vrije-uitloop-eieren. De smalle weg kronkelt langs een paar oude boerderijen en brengt me al snel in de dorpskern, waar een brasserie te vinden is. Verderop liggen een sportveld en een manege en zijn er speeltuintjes. Ik realiseer me; dit is niet zomaar een jeugdorp, dit is een écht dorp.

Tekst: Anja HOOGEVEEN

Uithuisgeplaatste kinderen groeien op in Jeugdorp De Glind

De kracht van het gewone leven

Anders dan de naam doet vermoeden, is Jeugdorp De Glind een gewoon dorp met circa 700 inwoners.

Bijzonder is dat er achter 28 van de 140 voordeuren een gezinshuis zit waar ruim 120 uithuisgeplaatste kinderen worden opgevangen. Wat het echt uniek maakt, is dat de jeugd op deze manier kan opgroeien in een dorp waar zoveel mogelijk het gewone gezinsleven wordt benaderd. Tegelijkertijd zijn er in dit dorp veel extra voorzieningen voor de jeugd zoals hulp van professionals, speciale leer-werktrajecten en een uitgebreid vrijetijdsaanbod aan activiteiten.

Pedagogiek

Aan de basis van het Jeugdorp ligt de Rudolphstichting, die haar naam dankt aan dominee Rudolph. Net als bij Don Bosco ging zijn hart uit naar

jongeren die het moeilijk hadden.

Rudolph zag in grote steden kinderen waar niemand naar omkeek en kocht op de Veluwe landbouwgrond waarop boeren zich konden vestigen, met als voorwaarde dat zij enkele jongeren opvingen. Zijn credo: "Wie in de maatschappij buiten de boot valt, heeft behoefte aan een plek in een gezonde, sociale gemeenschap, die hem welkom heet en accepteert. Als zo'n gemeenschap nog niet bestaat, dan moet je hem zelf creëren." De oplettende lezer heeft al lang gemerkt dat er veel overeenkomsten zijn met het gedachtegoed van Don Bosco, die in zijn preventief pedagogisch systeem

ook veel aandacht had voor verbondenheid en verantwoordelijkheid. De Rudolphstichting vertaalde de elementen uit de opdracht van hun dominee in vier onderdelen: wonen, werken & leren, vrije tijd en dorp. Deze indeling lijkt opvallend veel op het oratoriocriterium van Don Bosco: thuis, school, speelplaats en zinplaats. In De Glind is het 'dorp' één van de belangrijkste elementen. Zij noemen dit 'de kracht van het gewone leven'.

Te midden van deze dorpsgemeenschap wonen Mario en Sandra Hoogerheide met hun dochter Verena. Sandra kennen we van de DeeBeetje-kampen

“Ik ben al heel vaak verhuisd, maar bij Sandra en Mario voel ik me altijd welkom” – Benito

“We willen de jongeren accepteren zoals ze zijn en erkennen waar ze staan”

in Assel Don Bosco Centrum en ook Verena gaat al jaren mee als leiding. Een aantal jaar geleden verhuisden zij naar De Glind en eenmaal daar gesetteld, kreeg het gezin in de gaten welke schrijnende verhalen er speelden onder de jeugd. Het kon bijna niet anders of het gezin raakte betrokken bij de zorg rond de jeugd. Samen organiseren ze allerlei activiteiten: van radio maken met de jongeren tot oppassen in de gezinshuizen en meegaan als wandelmaatje. Toch is het niet vanzelfsprekend dat het gezin van alles met de jeugd onderneemt, want geen van drieën heeft een opleiding in de jeugdzorg. “Bijzonder aan ons is dat

we geen dossiers lezen”, vertelt Mario. “Wij zijn geen professionals en we willen ook niet bevooroordeeld worden door etiketjes die al zijn opgeplakt. We willen de jongeren accepteren zoals ze zijn en erkennen waar ze op dat moment staan in hun jonge leven.” Een kernwaarde die ook voor Sandra erg belangrijk is: “Wat mij raakt, is dat de jongeren zo vaak de dupe zijn van de situatie. Zij kunnen er niets aan doen dat het thuis niet goed gaat en dat ze in het Jeugdorp terecht zijn gekomen. Dit wordt meestal veroorzaakt door hun omgeving. Als ik het leven een beetje aangenamer kan maken voor ze, doe ik dat heel erg graag!”

Echt verbonden

Aan alles voel ik dat dit gezin handelt vanuit hun hart voor jongeren. Mario is veiligheidscoördinator in het dorp en fungeert ook een beetje als vertrouwenspersoon voor de jongeren: “Als er iets gebeurt wat niet door de beugel kan, dan hoor ik vaak al binnen een half uur van de jongeren zelf wie het gedaan heeft en waarom”, zegt hij. Vragend haalt hij zijn schouders op: “Ik weet niet hoe het kan, maar alle jongeren in het dorp kennen mijn naam.” Sandra weet het wél: “Mario is heel benaderbaar voor de jongeren, want hij heeft totaal geen verwachtingen en ze voelen zich veilig bij hem.” Mario knikt bevestigend: “Ik leer hen vaak al van jongs af aan kennen en de jongeren groeien dan met je mee. Dat komt ook door de activiteiten die wij met ze doen, dat scheidt een band.” ▶

Glind Radio: van A tot Z gemaakt door de jongeren zelf.

“Ik kan hun verleden niet veranderen, maar hun toekomst wel”

- ▶ Achter in de schuur heeft Mario een radiostation gebouwd waar de jongeren zelf radio kunnen maken. Ze bedenken de onderwerpen, nemen interviews af en presenteren het item op de radio. Bij deze leer-werkactiviteit ontwikkelen jongeren verschillende vaardigheden waardoor ze sterker in hun schoenen komen te staan, zoals zelfvertrouwen, samenwerking, strategisch denken en natuurlijk de techniek van het radio maken zelf.

Glind Radio is inmiddels een vast onderdeel van het vrijetijdsaanbod in het Jeugdorp. Mario draagt graag in praktische zin iets bij aan de toekomst van de jongeren: “Ik kan hun verleden niet veranderen, maar hun toekomst wel. Het is geweldig om te zien als de jongeren het radio maken oppakken en iets leren waar ze in de praktijk echt iets aan hebben. Je ziet ze dan gewoon openbloeien!”

Zingeving

Op woensdagmiddag komt Benito (16) altijd langs bij Sandra en Mario. Hij draait dan gewoon mee in het gezin, blijft 's avonds eten en gaat daarna aan de slag voor Glind Radio. “Net als bij de DeeBeetje-kampen gaat het ook hier vooral om de relatie”, vertelt Sandra. “Wij willen naast de jongeren staan en hun wereld opzoeken. Daarbij gaat het niet om dure spullen of een verre vakantie, maar om de kleine dingen zoals aandacht en samen din-

gen doen. Die verbondenheid tussen volwassenen en jongeren vind ik heel erg sterk.” Sandra heeft niet de illusie dat zij de situatie van de jongeren kan verbeteren of hen op het rechte pad kan brengen: “Waar het mij om gaat, is dat ik Benito een leuke middag kan bezorgen. Dat is geen groot doel in de toekomst maar heel dichtbij en haalbaar. De jongeren uit Jeugdorp De Glind kunnen enorm genieten van die één-op-één aandacht en dat is de kracht van het ‘gewone’. Het geeft mij voldoening als ik met zoiets kleins zóveel kan betekenen voor iemand.”

Als ik het dorp weer uitrijd, merk ik dat dit bezoek me heeft geraakt. Niet vanwege de mooie voetbalveldjes of het heuse schateiland dat het dorp rijk is, maar omdat hier mensen wonen die oprecht betrokken zijn bij de situatie van de jongeren en een warme gemeenschap om hen heen hebben gecreëerd.

NIEUWSOVERZICHT VAN DE DON BOSCOFAMILIE

Don Bosco is er voor alle jongeren, ongeacht hun geaardheid

Het Vaticaan heeft bekendgemaakt dat de Katholieke Kerk geen verbintenissen tussen partners van hetzelfde geslacht zal zegenen en homoseksualiteit als 'een zonde' bestempelt. Bij de volledige Salesiaanse Familie en bij iedereen die de werkingen van Don Bosco een warm hart toedraagt, slaan deze woorden in als een bom. "Don Bosco is een organisatie die het opneemt voor jongeren en zeker voor kwetsbare jonge mensen. Het allerbelangrijkste is dat jongeren zich thuis kunnen voelen en dat gaat niet als je ze beoordeelt op basis van één facet van hun leven. Wij accepteren jongeren zoals ze zijn, ongeacht hun geaardheid. Wij staan altijd aan de kant van de jongeren en willen samen met hen zoeken naar wie ze zijn en bevestigen hoe ze willen zijn en wie ze willen zijn."

Paus Franciscus spreekt over de salesianen in interview met Kerknet

Onze collega's van Kerknet hebben voor een stunt van formaat gezorgd door paus Franciscus te interviewen. Het volledige interview zal verschijnen in de tweede editie van het magazine 'OH GOD!' Tijdens het gesprek met de Vlaamse journalisten van Kerknet sprak de paus ook even over de salesianen.

Het fragment kan je lezen op onze website.

Bewegend beeld van Giovanni Bosco dankzij AI

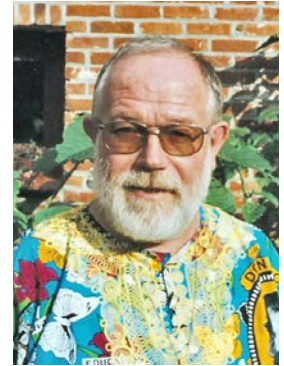
Dankzij de moderne technologieën zijn we vandaag de dag in staat om wel heel bijzondere dingen te creëren. Zo zorgt Artificial Intelligence (AI) ervoor dat Giovanni Bosco op een andere manier tot leven komt... Het filmpje kan je vinden op onze website.

Benieuwd naar meer?

www.donbosco.be of www.donbosco.nl

Staf Leuckx
salesiaan
van Don Bosco
°21-07-1931
+24-04-2021

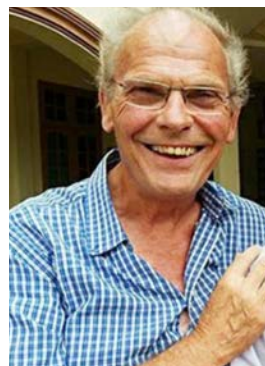
Louis Van Dijck
salesiaan
van Don Bosco
°12-08-1943
+06-04-2021

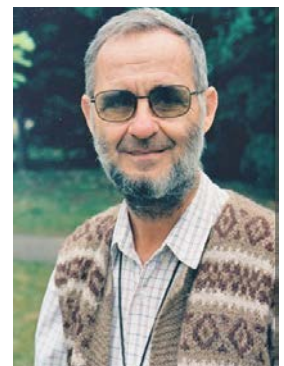
Wijnand Borst
salesiaan
van Don Bosco
°16-09-1926
+23-03-2021

Lucia Kelchtermans
zuster
van Don Bosco
°25-07-1932
+16-03-2021

Julien Jackers
salesiaan
van Don Bosco
°24-01-1945
+11-03-2021

Benoît 'Bento' Le Fevere de Ten Hove
salesiaan van Don Bosco
°6-10-1944
+22-01-2021

We staan even stil en gedenken hen via een persoonlijke tekst op www.donbosco.be/in-memoriam

4 elementaire kenmerken

Wat behoort tot het wezen van een salesiaanse opvoedingsstijl? Welke elementen moeten er aanwezig zijn om te kunnen spreken van een salesiaans huis? Hoe maak je een kader waarin je in hartelijkheid en redelijkheid bezielend kan opvoeden? In een nieuwe synthese stelde een Algemeen Kapittel vier essentiële criteria voorop. Ze spiegelen zich aan de tijd van het oratorio van Don Bosco in Valdocco; hoe het Don Boscohuis vorm had gekregen door de ervaring van vele jaren. Vier elementen die alle vier in een juiste verhouding aanwezig moeten zijn.

Tekst: Bart DECANCO, sdb

THUIS

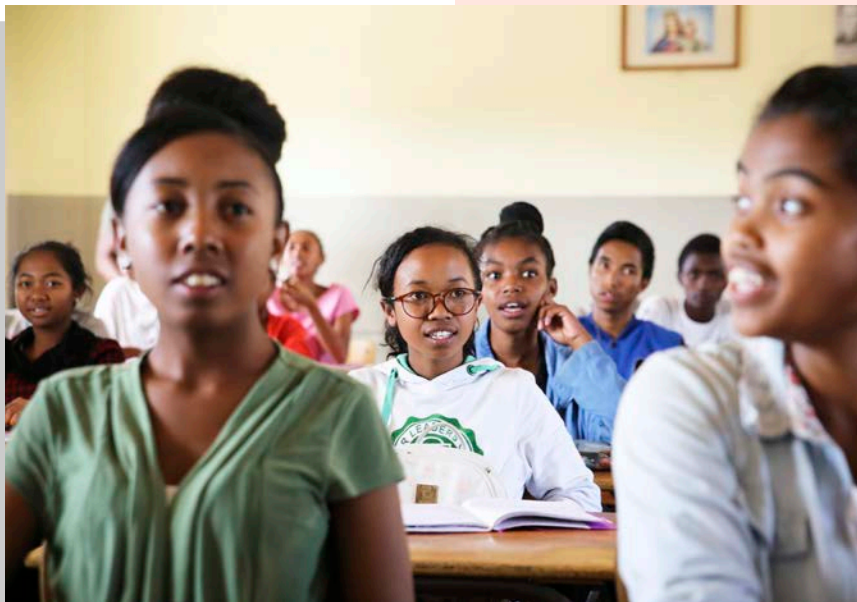
Mensen die bang zijn voor elkaar, zien moeilijk elkaars kwaliteiten. Daarom moet elk Don Boscohuis in de eerste plaats een thuis zijn; een plaats die uitnodigend is maar die ook veilige grenzen kent. In dat huis biedt men een ruimte waar veranderingen kunnen plaatsvinden. In deze vriendelijke, open ruimte is er een nieuwe relatie mogelijk. Het is de omgeving waar jonge mensen zichzelf mogen zijn, zonder het risico te lopen om te worden afgewezen. De volwassen tochtgenoot voelt dat zij iemand nodig hebben die luistert naar hun verhaal. Hij durft kwetsbaar te zijn, laat hen met hun verhaal binnen in zijn leven en in zijn huis. Hij spreekt voor hen woorden die leven uitdrukken, die toekomst bieden en uitzicht. Ze ontdekken raakpunten met hun eigen levenservaringen. Deze hartelijke thuis staat voorop want: 'Kinderen leren niet van mensen die ze niet mogen.'

SPEELPLAATS

Een salesiaans huis of een werk van Don Bosco kan niet zonder een plaats voor ontspanning. Liefst ruime terreinen om te spelen en te ravotten. Meer dan ooit ontdekt men hoe het spel de persoon ook vormt. Ruimte bieden voor sport en spel, voor gezonde competitie waar spelregels de grenzen aanduiden en de creativiteit en fantasie kansen krijgen. Speelsheid leert mensen omgaan met stress, brengt het evenwicht terug bij spanningen, is van levensbelang bij emotionele ontwikkeling. Op die speelplek is er ook ruimte voor engagement en verantwoordelijkheid. Jonge mensen die zich inzetten om kinderen ontspanning te bieden, om zich te laten onderdompelen in hun fantasie, in de ernst van wat een spel heet.

van een Don Boscowerk

SCHOOL

Het gaat hier in de eerste plaats niet over een schoolgebouw of over de organisatie van onderwijs. Een salesiaans huis moet een 'leer-plek' zijn. Basis-beginselen aanbrengen en jongeren aanleren om ze in een nieuwe situatie ook te kunnen toepassen. De begeleider, de leraar wijst een richting aan, heeft door eigen ervaring en competenties een synthese opgebouwd die hij aanreikt, die zij ter beschikking stelt van jonge mensen. Niet zomaar encyclopedische kennis om het hoofd te vullen met weetjes, maar informatie om zich zaken eigen te maken. Om jonge mensen door het leven te gidsen, gebruikt men een kompas; geen gedetailleerde stafkaart waar alles tot in de kleinste details is aangegeven. De school moet het wonder van het leven wijzen door boeiende verhalen te vertellen over een wereld waarin men vaardig moet worden.

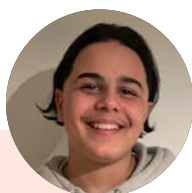
KERK / PAROCHIE

Voor de priester Bosco gaat het er niet alleen om te zeggen wie God is, maar vooral om te laten ervaren wat Hij doet met mensen. Elk huis van Don Bosco moet een nieuw antwoord geven op de vragen van de tijd en van de mensen die samen Kerk willen vormen. Men is er overtuigd dat God herkenbaar wordt als Hij het gezicht van de naastenliefde krijgt; het gezicht van Jezus. Ook in een tijd waar religie niet vanzelfsprekend is, reiken ze een kompas aan om stappen te kunnen zetten in hun groei. Waar men getuigt van gelovig-zijn en waar jonge mensen een plaats vinden waar ze gekend en gewaardeerd worden, kan men het leven ook vieren aan tafel en is er plaats voor vergeving. Ze beseffen dat ze verkondigers van verzoening moeten zijn met het getuigenis van hun leven. "Gaaf vertellen wat gij hoort en ziet: jonge mensen die geen toekomst hadden, zien nieuwe mogelijkheden; zij die reeds in hun jeugd gekwetst waren, staan opnieuw recht; zij die zich afvroegen of er leven was vòòr de dood, herrijzen en aan de armen en uitgestotenen wordt Gods blijde boodschap verkondigd in woord én daad!". Als God is wat jij doet en zegt, dan wil ik er mee te maken hebben!

In de rubriek 'de reünie' kon je lezen hoe Don Bosco vroeger voorgesteld werd in Vlaanderen en Nederland. Naast een grote verzameling aan foto's en artikelen zijn er ook heel wat brieven gestuurd naar de heilige uit Turijn. Maar stel dat Don Bosco vandaag zou leven, wat zouden jongeren hem dan vragen? Onze panelleden namen de proef op de som en schreven hem een brief.

Ons panel schrijft naar Don Bosco

Brief Fabio

Beste Giovanni Don Bosco

Ik wil u ten eerste bedanken om zoveel in jongeren te geloven en degenen die het moeilijk hebben een tweede kans te geven. Ook om een plaats op te richten waar jongeren kunnen thuiskomen en veilig zijn. Hoe bent u er trouwens toe gekomen om zo'n Oratorio op te richten, wat was uw inspiratie hierachter?

Ik heb ook wat vragen/voorstellen rond onze voorziening; het jongenstehuis. Ik denk dat het jongeren zou helpen om meer studio's op te richten en het interieur huiselijker te maken. Er zijn veel jongens die zelfstandiger willen zijn en een studio willen, maar de plaatsen zijn beperkt. Op studio gaan in andere voorzieningen is ook vaak geen optie door de lange wachtlijsten. Dit is heel jammer, want dit vertraagt het traject van vele jongeren. Heeft u een idee of én hoe we hiervoor aan extra budget kunnen geraken? Of kan er misschien een nieuw project voor opgestart worden?

Ik denk ook dat het voor jongens makkelijker zou zijn om zich hier goed te voelen en om het als een thuis te ervaren als het interieur huiselijker zou zijn.

Heb je zelf tips hoe we het hier huiselijker kunnen maken, hoe zou jij dit aanpakken? We willen het buiten ook aangenamer maken door het bijvoorbeeld mooier aan te kleden met wat kiezel, een veranda, een loungeset enzovoort. Maar ook hiervoor hebben we extra budget nodig. Kent u geen organisaties of bedrijven die wat kunnen sponsoren?

Nu met corona zitten we vaak ook vast met activiteiten. Onze inspiratie van wat we nog allemaal kunnen doen, is op. Heeft u ideeën wat we nog kunnen doen of waar we terecht kunnen? We organiseren iedere zomervakantie ook een kamp. Afgelopen jaren heeft dit altijd in België plaatsgevonden maar heeft u geen plaatsen in het buitenland waar we eens op kamp zouden gaan? Ik denk dat de jongens dat wel heel leuk zouden vinden om eens echt op vakantie te gaan.

Alvast bedankt om mijn brief te lezen. Ik hoor graag van u terug!

Groetjes
Fabio

Brief Louis

Beste Don Bosco

We zitten ondertussen al een jaar in deze coronacrisis. Iedereen begint het hier zo stilaan beu te worden. Hoe heeft u deze coronacrisis ervaren en hoe is het met uw gezondheid? Hopelijk gaat alles goed daar in Turijn.

Ik schrijf u aan omdat het niet goed gaat met de jongeren. We zijn ondertussen al een jaar van onze jeugd kwijt die niet terugkomt en dat is een harde gedachte. Jong ben je maar één keer en velen hebben niet het gevoel nu volledig jong te kunnen zijn. De cijfers van jongeren die hulp nodig hebben stijgen alleen maar en de jeugdzorg zit vol en kan de aanvragen tot hulp niet bijhouden. Vél jongeren krijgen dus niet de begeleiding die ze nodig hebben en worden aan hun lot overgelaten. De hulporganisaties doen hun uiterste best, maar zijn gewoon onderbemand en kunnen de stijgende vraag naar hulp niet verwerken. Beste Don Bosco, wat kunnen wij doen om álle jongeren de nodige hulp te geven waar zij recht op hebben? Heeft u tips of middelen voor ons dat de jeugdzorg deze stijgende vraag naar mentale begeleiding terug kan bijbenen? Het is nodig, want ik denk dat – wanneer corona weg is – de impact op jongeren nog zal naslepen. De vraag naar psychische hulp zal niet rap verdwijnen. Veel jongeren hebben nu hulp nodig.

Daarnaast wordt door de coronacrisis de sociale kloof tussen leerlingen groter. Kansarme leerlingen hebben vaak niet het juiste materiaal of een rustige plek om afstandsonderwijs te volgen. Ze moeten soms hun broers en zusjes helpen bij hun schoolwerk en komen niet eens aan hun eigen werk toe. Hierdoor lopen ze nog meer leerachterstand op dan zij die in een gezonde thuissituatie leven. Doordat ze meer achterop geraken, verliezen we die leerlingen soms en worden hun kansen voor later weggenomen. Hoe kunnen we hier aandacht voor vragen? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat die leerlingen niet vergeten worden en terug kunnen aansluiten bij de rest? Hoe kunnen we gelijke kansen in ons onderwijs bevorderen?

Ik zie uw antwoorden met belangstelling tegemoet!

Hoogachtend
Louis

Brief Jutta

Beste Don Bosco

Mijn naam is Jutta, ik ben 20 jaar en studeer voor leerkracht lager onderwijs. Daarnaast ben ik ook actief op het Don Boscospeelplein in Oud-Heverlee.

Ik zou je graag eens uitnodigen om een kijkje te komen nemen op ons speelplein. Misschien kunnen we samen iets gaan drinken – wanneer de maatregelen het weer toelaten – om eens nader kennis te maken. Het lijkt me interessant om eens te zien wat jij leuk vindt aan ons speelplein en welke verbeteringen je ziet. Tips om onze Don Boscowerking te optimaliseren zijn namelijk altijd welkom. Graag zou ik u ook meenemen naar mijn favoriete plekje van het speelplein, de formatie. Hier komen we met kinderen van alle leeftijden samen; we zingen er liedjes, spelen er toneel en 's avonds houden we hier ook onze vergadering met alle moni's, hoofdmoni's en de pleinleiding. Dit alles natuurlijk in niet-coronatijden.

Misschien kan je na jouw bezoek ineens aankaarten wat je zou veranderen en behouden. Ik denk dan bijvoorbeeld aan infrastructuur. We kunnen de verschillende opties eens afgaan en zien of je eventueel kan helpen bij de vergoeding van bepaalde investeringen. Natuurlijk zou ik het ook graag hebben over andere thema's, zoals kansarmoede en diversiteit. Op ons plein is er een sociaal tarief; ik zou graag weten hoe jij hierover denkt. Ik ben ook benieuwd naar jouw mening over ons diverse 'helpende handjes'-team.

Het zou alvast een boeiende dag worden. Ik denk wel dat je tevreden zal zijn als je ziet met hoeveel plezier en leuke spelen de moni's hier klaar staan om de kinderen een fantastische dag te bezorgen. Want 'spel brengt levensvreugde tot uitdrukking', zoals je zelf zegt.

Met vriendelijke groeten
Jutta

Brief Achilles

Geachte Giovanni Don Bosco

Ten allereerste is het een eer om u een brief te mogen sturen als vertegenwoordiger van Nederland. Een kleine introductie van wie ik ben: ik ben Achilles Rwema, van Rwandese komaf, maar woonachtig in Nederland en ik ben twintig jaar oud. Mijn hobby is sinds kort het maken van portretfoto's van vrienden en wat natuurfoto's.

Onlangs is er een jongerenonderzoek verricht. Het jongerenpastoraat van bisdom Haarlem-Amsterdam was benieuwd hoe het met de jongeren (in deze coronatijd) gaat en waaraan zij nu in hun geloofsleven behoefte aan hebben. Ik heb daaraan deelgenomen. Daarin kwamen heel wat interessante punten langs die graag met u wil bespreken. In de media wordt gezegd dat er veel eenzaamheid, depressiviteit en burn-out onder jongeren

is. De corona-pandemie heeft dit nog meer versterkt. Hoe zou u dat aanpakken? Is het van belang dat elke parochie een tiener-/jongerengroep, tiener-/jongerenwerker bevat? Hoe zou u nu in deze tijd zoveel mogelijk jongeren betrekken bij zo'n gemeenschap? Hoe maakt u dat aantrekkelijk? Wat is belangrijk in het hebben van zo'n gemeenschap? Hoe zorgt u voor verbondenheid daarin?

En als laatste: bent u tevreden met uw werk dat u heeft opgestart? Uw idealen worden gehanteerd over de gehele wereld, wat heel erg heel mooi is. Echt mooi dat jongeren wereldwijd bereikt kunnen worden door uw hulp en begeleid worden naar een beter leven.

Met vriendelijke groet,
Achilles

Begin georganiseerd aan 2022 met onze kalenders. In de **Don Boscokalender** vind je foto's van jongeren die meteen een glimlach op je gezicht toveren, daarnaast is er ook de **wenskaartkalender** met mooie tekeningen van Jaklien. Na elke maand kun je deze gebruiken als postkaart.

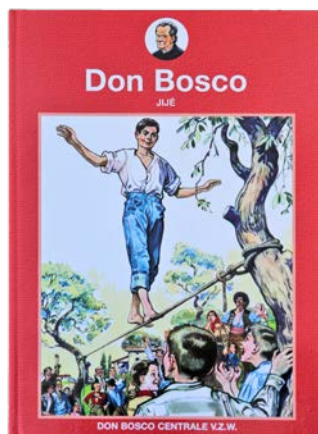
Don Boscokalender 2022

Prijs: € 4 (excl. verzendkosten)

Wenskaartkalender 2022

Prijs: € 6 (excl. verzendkosten)

Stripverhaal Don Bosco

Dit stripverhaal met tekeningen van Jijé is een ware goudmijn aan gegevens over Don Bosco. Niet droog en saai verhaald, maar meeslepend, boeiend en humoristisch getekend. Je wil dit boek verslinden om alle weetjes van het Don Boscospel te kunnen beantwoorden.

Prijs: € 15 (excl. verzendkosten)

Don Boscospel: van boerenjongen tot heilige

Ontdek spelenderwijs het leven van Don Bosco. De spelers moeten geld verdienen om een bouwgrond te kopen en een oratorio te bouwen. Wie daarin slaagt en als eerste de wereldbol kan bereiken, wint het spel. Onderweg moeten allerlei acties ondernomen worden en vragen beantwoord worden. Geluk, kennis en strategie zijn in deze volgorde belangrijk, zodat ook de jongste deelnemer kan winnen!

Prijs: € 20 (excl. verzendkosten)

Bestellen?

In Vlaanderen via www.donbosco.be/webshop of centrale.propaganda@donbosco.be

In Nederland via www.donbosco.nl/webshop of donboscowerken@donbosco.nl

€ 35

ACTIE

gratis Don Boscokalender bij aankoop van het duopakket spel + strip

(€ 35 excl. verzendkosten)

Ze bestaan nog! Op de speelplaats zijn ze, maar niet om te bewaken. Op het speelflein of de kampen geven ze 's morgens al het beste van zichzelf terwijl anderen nog tijd nodig hebben om wakker te worden. Sommigen hebben het nog niet helemaal in de vingers; ze staan er wat stokstijf bij om toezicht te houden. Woorden die niet echt passen in onze salesiaanse woordenschat. Bij de A vinden we 'assistentie'; betrokken aanwezig zijn bij jonge mensen. De leerkracht die rood aangelopen voor de klas staat omdat hij daarnet een partijtje voetbal heeft gespeeld. Zij die meeloopt met dat meisje dat eens over thuis wil vertellen. Je kan op die momenten dingen ter sprake brengen die in een klascontext helemaal anders klinken. Je bent er met je volle aandacht bij en intussen zie je ook wat er zich rondom afspeelt. Die momenten zijn niet te betalen en je krijgt ze moeilijk in werkschema's ingevuld. Tientallen manieren om te laten aanvoelen: ik ben er voor jou! Het doet me denken aan Diegene die zei: "Ik zal er zijn" en zijn belofte heeft waar gemaakt: "Ik ga met jullie in zee".

Bart Decancq